

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Солодкий Володимир Васильович, 1979 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2001 році Київський національний торговельно-економічний університет та отримав кваліфікацію спеціаліста з банківської справи, у 2002 році Київський національний торговельно-економічний університет за спеціальністю «Облік і аудит», працює директором департаменту цифрового бізнесу в АТ «Комерційний банк «ГЛОБУС», м. Київ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Економіка».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Державного податкового університету, Міністерства фінансів України, м. Ірпінь від «03» грудня 2025 року № 1551, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради - Лариси Лазебник, доктора економічних наук, професора, професора кафедри управління та бізнес-адміністрування Державного податкового університету

Рецензентів -

Ольги Марченко, кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри управління та бізнес-адміністрування Державного податкового університету

Ольги Соколової, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри управління та бізнес-адміністрування Державного податкового університету

Офіційних опонентів -

Аліни Ходжаян, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Вікторії Смесової, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»,

на засіданні «20» січня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Солодкому Володимирі Васильовичу на підставі публічного захисту

дисертації «Інноваційно-інвестиційний розвиток технологічного підприємництва в Україні» за спеціальністю 051 «Економіка».

Дисертацію виконано на кафедрі управління та бізнес-адміністрування Державного податкового університету, Міністерства фінансів України, м. Ірпінь.

Науковий керівник – Калач Ганна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування Державного податкового університету.

Дисертація і документи, подані до разової спеціалізованої вченої ради, відповідають вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2026 р. № 261 (зі змінами), вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконаного державною мовою, який є цілісним комплексним завершеним науковим дослідженням, містить нові науково-обґрунтовані результати, що відрізняються новизною в постановці і вирішенні завдань з вдосконалення механізму забезпечення економічної безпеки держави на основі системи непрямого оподаткування.

Серед результатів дисертаційного дослідження, що вирізняються високим рівнем наукової новизни, особливо слід відзначити такі:

Вперше розроблено авторський інструментарій аналізу інституційних умов інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва, заснований на трирівневій системі оцінювання (макро-, мезо- та мікрорівні), що забезпечує комплексне врахування взаємозв'язків між національною інституційною архітектурою, регіонально-галузевою динамікою та підприємницьким середовищем. Запропонований підхід дозволяє здійснювати системну діагностику бар'єрів і потенціалів формування інноваційно-інвестиційної екосистеми та має прикладне значення для розробки державної політики стимулювання технологічного підприємництва в умовах глобальних викликів. Удосконалено методологічні засади формування організаційно-економічного механізму стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва з урахуванням трансформацій цифрової економіки, євроінтеграційних орієнтирів та необхідності адаптивної взаємодії держави, бізнесу й науки. У межах механізму концептуалізовано роль публічно-приватного партнерства як ключового інструменту мобілізації ресурсів, трансферу технологій і масштабування інновацій в умовах високої економічної турбулентності та обмеженості фінансових ресурсів. Подальшого розвитку набули інтегративна аналітична модель узгодженості інноваційно-

інвестиційної екосистеми України з міжнародними стандартами, концептуально-аналітичний підхід до оцінювання глобальних трендів розвитку технологічного підприємництва в межах трирівневої систематизації, а також система моніторингу ефективності євроінтеграційних процесів у сфері інноваційної політики, структурована за інституційним, правовим, фінансовим та інформаційно-комунікаційним напрямками. Дістало подальшого розвитку теоретико-методологічне обґрунтування інноваційно-інвестиційного розвитку як стратегічної передумови формування адаптивних та конкурентоспроможних підприємницьких екосистем у контексті цифровізації, воєнно-політичних ризиків і глобальної нестабільності. Запропоновано модель стратегічного стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва на основі логіки «вхід – механізми – вихід», типологію стратегічних детермінант впливу на різних рівнях економічної системи, а також функціональну модель дорожньої карти інноваційної відбудови України (R&I roadmap). Обґрунтовано концептуальні засади інтеграції принципів зеленої економіки, ESG та Європейського зеленого курсу у стратегічний розвиток технологічного підприємництва, що формує нову парадигму сталого, інноваційно орієнтованого та соціально відповідального підприємництва та розширює можливості доступу українських інноваційних компаній до фінансування і глобальних ринків.

Здобувач має 14 опублікованих за темою дисертації наукових праць, з яких 4 – статті у журналах, включених до переліку фахових наукових видань України категорії «Б»; 9 – це публікації апробаційного характеру в збірниках матеріалів міжнародних форумів, наукових та науково-практичних конференцій, 1 підрозділ у колективній монографії. В опублікованих працях здобувача повністю відображено сутність та зміст отриманих результатів дослідження та їх наукова новизна. Автором дотримано принципів та норм академічної доброчесності.

Статті у наукових фахових виданнях:

1. Солодкий В. В., Поліщук Ю. А. Впровадження штучного інтелекту в українських банках та бізнесі: перспективи та застереження. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2023. Випуск № 2 (82). С. 119-127. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/82.119>.
2. Пилипак О. В., Солодкий В. В., Чехович В. О.. Стратегічний підхід до залучення інвесторів для розвитку стартапу. Академічні візії. 2024. № 35. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14000884>.
3. Солодкий В. В. Оцінка конкурентоспроможності українського технологічного сектору економіки. Економіка та суспільство. 2024. № 70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-1>.

4. Солодкий В. В. Розвиток ІТ-кластерів в Україні та їх значення у відбудові економіки України. Економіка та суспільство. 2025. № 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-75>.

Наукові праці апробаційного характеру:

1. Солодкий В. В. Розвиток технологічного підприємництва в умовах війни. Актуальні проблеми економіки, фінансів, менеджменту і права: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Житомир, 2 грудня 2022 р.): у 2 ч. Житомир: ЦФЕНД, 2022. Ч. 1. 59 с. С.35-36.

2. Солодкий В. В. Екосистема технологічного підприємництва в Україні. Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 21 квітня 2023 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 606 с. С. 361-363.

3. Солодкий В. В. Тенденції розвитку технологічного підприємництва в Україні. Економічні перспективи підприємництва у воєнні часи та опісля [Електронне видання] : збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ірпінь, 22 травня 2023 року). Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. 718 с. ISBN 978-966-337-694-3. С. 244-249.

4. Солодкий В. В. Податкове стимулювання підприємств технологічного сектору в умовах воєнного часу. Трансформація фіскальної політики в умовах євроінтеграції [Електронне видання]: збірник матеріалів XIV Міжнародної науково-практичної конференції, Ірпінь, 8.12.2023. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 698 с. Том 65. ISBN 978-966-337-718-6. С. 162-166.

5. Солодкий В. В. Розвиток технологічного сектору економіки в Україні під час війни та чинники зростання бізнесу. Економічні перспективи підприємництва: виклики воєнного часу та повоєнної відбудови [Електронне видання]: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ірпінь, 31 травня 2024 р. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 628 с. С. 192-196. ISBN 978-966-337-738-4.

6. Солодкий В. В. Оподаткування технологічних компаній в контексті євроінтеграційних процесів. Науково-практичної конференції «Прогнозування економічних процесів: світовий досвід та вітчизняні реалії» Матеріали науково-практичної конференції, м. Полтава, 28-29 березня 2025 р. Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2025. 52 с. С. 19-22. ISBN 978-617-8514-10-5.

7. Солодкий В. В. Розвиток ІТ-кластерів як передумова прискореного відновлення української економіки в післявоєнний період. Менеджмент та

маркетинг як фактори розвитку бізнесу: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 23-24 квітня 2025 р. Електронне видання у 2 т. / відп. ред. та упоряд. В. В. Храпкіна, К. В. Пічик – Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2025. Т.1. 587 с. С. 377-379. ISBN eISBN 978-966-518-855-1.

8. Солодкий В. В. Вбудовані фінанси трансформують нефінансовий сектор економіки. Міжнародний і національний фінансові ринки: виклики та інновації [Електронний ресурс] : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 20 трав. 2025 р.) / відп. ред. Н. П. Шульга. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. 156 с. ISBN 978-966-918-205-0. DOI: 10.31617/k.knute.2025-05-20.

9. Солодкий В.В. Місце й роль технологічних компаній у повоєнній відбудові української економіки. Солодкий В.В. Розвиток технологічного сектору економіки в Україні під час війни та чинники зростання бізнесу. Економічні перспективи підприємництва: виклики воєнного часу та повоєнної відбудови [Електронне видання]: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ірпінь, 31 травня 2024 р. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 628 с. С. 192-196; С. 249-252. ISBN 978-966-337-738-4.

Монографії, опубліковані за рішенням Вченої ради ЗВО (наукової установи)

1. Солодкий В. В. Екосистема технологічного підприємництва. Управління інноваційним розвитком соціально-економічних систем : колективна монографія Електронне видання / під заг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В.В., к.е.н., доц. Пічик К.В. – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2024. 667 с. С. 148-157. ISBN 978-966-518-843-8. DOI: <https://doi.org/10.35668/978-966-518-843-8>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили наступні зауваження:

Офіційний опонент – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка **Ходжаян Аліна Олександрівна**, оцінюючи в цілому роботу позитивно, зазначила дискусійний характер окремих її положень, а саме:

1. Запропонована здобувачем трирівнева аналітична система оцінювання техніко-технологічного розвитку вирізняється логічною побудовою та прагненням поєднати якісні й кількісні характеристики стратегічних детермінант (с. 116–120). Водночас потребують додаткового уточнення методологічні підходи до визначення вагових коефіцієнтів впливу запропонованих підіндексів (Innovation – 0,4; Finance – 0,3; Policy – 0,2; International – 0,1), зокрема принципи їх нормування та критерії вибору. У

розробленій дисертантом таблиці стратегічних детермінант (с. 156) переважає якісний поділ, тоді як для підвищення практичної придатності моделі доцільним було б навести приклад кількісної оцінки та обґрунтувати застосовану методику обрахунку вагових коефіцієнтів.

2. Запропонована в дисертації модель «input–process–output» (рис. 2.20) є концептуально цілісною та методологічно коректною, а також органічно вписується в загальну логіку авторського дослідження інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва. Позитивно слід оцінити чітке структурування вхідних ресурсів (інвестиційних, інституційних, людських), процесів їх трансформації та очікуваних результатів, що дозволяє розглядати технологічне підприємництво як керовану систему з визначеними точками впливу економічної політики. Разом із тим у роботі відсутня практична апробація запропонованої моделі на прикладі конкретного технологічного підприємства або типового сценарію економічної політики, що дещо обмежує практичну зрозумілість і прикладну цінність запропонованої моделі.

3. Аналітичний блок дослідження інституційних умов та глобальних тенденцій інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва (с. 96–179) вирізняється достатньою аргументованістю та використанням релевантних статистичних і аналітичних показників. Водночас, для поглиблення аналізу умов інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва емпіричну базу дослідження доцільно було б розширити за рахунок дезагрегованих показників низки міжнародних рейтингів, які у роботі або не використовуються, або застосовуються лише в агрегованому вигляді. Зокрема, більш глибокий аналіз могли б забезпечити такі підіндекси та змінні Global Innovation Index (GII): частка угод венчурного капіталу у ВВП; легкість започаткування бізнесу; зайнятість у наукоємному секторі; високотехнологічна ВДВ, які прицільніше оцінюють інвестиційну привабливість саме технологічного підприємництва, а не інноваційної системи загалом. Дані Startup Genome / Global Startup Ecosystem Index щодо доступу стартапів до фінансування; масштабування технологічних компаній; інтегрованості у глобальні ринки могли б бути використані для конкретизації екосистемного виміру технологічного підприємництва, який у дисертації переважно подано на концептуальному рівні. Розширення емпіричної бази за рахунок дезагрегованих даних міжнародних рейтингів (GII, OECD, WEF, EIS, Startup Genome) дозволило б чіткіше простежити причинно-наслідкові зв'язки між інституційними умовами, інвестиційною активністю та динамікою технологічного підприємництва.

4. Запропонована в дисертації дорожня карта «інноваційної відбудови» (Research & Innovation Roadmap) (с. 198–200) є одним із концептуально найсильніших елементів роботи, оскільки відображає стратегічне бачення автора щодо поєднання інноваційної політики, інвестиційних механізмів і завдань повоєнного відновлення економіки України. Позитивно слід оцінити її орієнтацію на екосистемний підхід, а також узгодженість із європейськими

рамковими програмами досліджень та інновацій (зокрема логікою Horizon Europe), що підвищує її стратегічну релевантність і потенціал практичного використання. Разом із тим дорожня карта має переважно концептуальний характер, тоді як для підвищення її прикладної цінності доцільним було б деталізувати механізми взаємодії між ключовими інституційними акторами – державними органами, бізнесом, науковими установами та інноваційними агенціями: конкретизувати їх інституційні ролі у межах окремих етапів R&I roadmap (ініціювання, фінансування, реалізація, моніторинг); окреслити механізми координації задля визначення зони відповідальності і уникнення дублювання функцій. Така конкретизація елементів дорожньої карти підвищує її практичну цінність як інструменту управління інноваційно-інвестиційним розвитком технологічного підприємництва, адаптованого до реальних інституційних умов України.

5. Аналіз міжнародних моделей техніко-технологічного розвитку, поданий у дисертації (с. 73–83), ґрунтується на коректному порівнянні інституційних і інвестиційних характеристик технологічного розвитку країн з різним рівнем економічного розвитку. Автор ґрунтовно розглядає еволюцію підходів до техніко-технологічного розвитку, спираючись на напрацювання провідних зарубіжних дослідників і міжнародних організацій. Разом із тим, попри ґрунтовний теоретичний і порівняльний аналіз міжнародного досвіду, робота лише побіжно торкається успішних прикладів українських компаній або регіональних інноваційних екосистем, які могли б слугувати емпіричною ілюстрацією можливостей адаптації розглянутих моделей до національних умов. Зокрема, у дисертації практично не використано кейси українських технологічних компаній, стартапів або кластерів, що функціонують у сферах ІТ, оборонних технологій, агротеху чи «зеленої» енергетики, хоча саме ці сектори є найбільш динамічними в умовах воєнної економіки та післявоєнної трансформації.

6. Опис інноваційної екосистеми (с.148–168) є логічним і теоретично обґрунтованим, із чітким визначенням ролей ключових акторів – держави, бізнесу, науково-освітніх установ, фінансових інститутів та інноваційних посередників, а також окреслення їх базових функцій у процесах створення, трансферу та комерціалізації технологій. Разом із тим у роботі недостатньо артикульовано увагу на механізмах зворотного зв'язку між елементами екосистеми, зокрема між наукою, фінансовими інститутами та підприємницькою активністю. Наприклад, не показано, як результати комерціалізації інновацій впливають на переформатування наукових пріоритетів або як фінансові інструменти підтримки сприяють активізації технологічного підприємництва. Для посилення аналітичної глибини доцільним було б доповнити модель інноваційної екосистеми схемою циклічної взаємодії між наукою, фінансуванням і підприємництвом.

Офіційний опонент – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, НТУ

«Дніпровська політехніка» **Смсова Вікторія Леонідівна**, позитивно оцінюючи отримані здобувачем результати дослідження, їх наукову новизну та практичну значущість, зауважила, що автором було сформульовано низку положень, які можуть викликати наукову дискусію через альтернативні трактування у фаховій літературі або потенційні розбіжності в методологічному підході.

1. У дисертації, тема якої «Інноваційно-інвестиційний розвиток технологічного підприємництва в Україні», і первинними категоріями якої є «технологічне підприємництво» та «інноваційно-інвестиційний розвиток» даються визначення сутності цих категорій, які сформулював дисертант (с. 33–34, с. 51), що є слушним та логічним. Однак обґрунтування цих авторських визначень в роботі не наводиться. На наш погляд, необхідно було б навести пояснення, чим визначення дисертанта відрізняються і чим вони краще визначень інших дослідників, на чому будувалася логіка автора при розкритті сутності та змісту запропонованих категорій, обґрунтувати, конкретно у чому набули подальшого розвитку визначення вказаних категорій. 2. Уведення показника «кількість дослідників, задіяних у виконанні НДР, осіб на 1000 зайнятих» (стор. 119) у систему індикаторів оцінювання інноваційної активності є достатньо дискусійним, оскільки цей показник, поперше, характеризує частину людських ресурсів, які потенційно можуть створити науково-дослідні розробки, а не конкретний результат таких розробок, що безпосередньо відображає їх активність в сфері інновацій; подруге, кількість задіяних у НДР науковців ще не свідчить про те, що всі вони створюють інноваційні продукти, здійснюють інноваційні розробки, оскільки серед них є дослідники, які «де-факто» імітують наукові дослідження та не створюють інноваційний результат.

У системі індикаторів оцінювання умов інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва за рівнями економічного аналізу (табл. 2., стор. 119) є: показники мікро- та мезорівнів, які включені до показників макrorівня (наприклад, кількість упровадженої інноваційної продукції (товарів, послуг) промисловими підприємствами на макrorівні та кількість нових продуктів/процесів, впроваджених фірмою, на мікрорівні); показники, які розглядаються автором на різних рівнях аналізу (мікро-, макромезо-), однак корелюють один з одним або включають показники мікрорівня (наприклад, регуляторне середовище (індекс легкості ведення бізнесу) та сприйняття регуляторних бар'єрів бізнесом, а також час та вартість реєстрації нового підприємства); показники, за змістом та тенденцією, яку вони демонструють, – однакові, але знаходяться в різних підсистемах (наприклад, питома вага витрат на НДР у ВВП в інноваційній активності та витрати на наукові дослідження і розробки у фінансовій підтримці). Показники підсистеми «Фінансова підтримка» відображають джерела, з яких здійснюються витрати на наукові дослідження і одночасно з цим підсистема «Державна політика» містить індикатор «Видатки держбюджету на інновації»; показники, які

повинні бути в іншій підсистемі, наприклад, показник «Наявність податкових пільг для R&D» є індикатором інституційного середовища та державної політики на макрорівні, а для мікрорівня більше б підійшов показник, що оцінює не наявність таких пільг, а ефективність і дієвість цих податкових стимулів з точки зору підприємств.

Для виміру умов інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва дисертантом запропоновано методологічний підхід, за якого одночасно враховуються індикатори макро-, мезо-, мікрорівня, що є логічним та обґрунтованим. Водночас на практиці важко чітко розмежовувати, який показник характеризує макрорівень аналізу, а який мікро- та мезорівень, тому потребує більш чіткого обґрунтування методологія віднесення індикаторів до того чи іншого рівня. Наприклад, витрати на наукові дослідження та інновації за рахунок коштів організацій підприємницького сектору, приватних некомерційних організацій можна розглядати як показники мікрорівня, а ці ж витрати за рахунок коштів з іноземних джерел – як показники результатів міжнародної взаємодії на мікро- та на макрорівнях. Також немає обґрунтування того, де враховано витрати на інновації за рахунок коштів фінансово-кредитних установ. Крім того, було б логічним у цій системі показників врахувати також якісні показники, які є результатом впровадження інновацій на різних рівнях та відображають ефективність інвестиційних вкладень в інновації. Це посилює б методологію дослідження та дозволило б виявляти слабкі місця в інноваційній діяльності суб'єктів, які впроваджують інновації. З іншого боку, кількість індикаторів, запропонованих автором на кожному з рівнів економічного аналізу (макро-, мікро- та мезорівні) дуже сильно різниться, а саме, на фоні значного масиву показників на макрорівні пропонується невелика кількість показників, що обираються для оцінювання на мікро- та мезорівнях.

4. У дисертаційній роботі ґрунтовно характеризуються ризики розвитку інноваційно-інвестиційної екосистеми технологічного підприємництва в Україні, які «можуть перешкоджати реалізації державної політики» у цій сфері. Одночасно з цим при розробці автором дисертації Стратегічної дорожньої карти інноваційної відбудови України не уточнюється, яким чином у зазначеній карті враховуються напрями подолання виявлених проблем, ризиків та викликів в процесі забезпечення інноваційного та інвестиційного розвитку технологічного підприємництва в Україні. 5. У дисертації запропоновано систему моніторингу ефективності євроінтеграційних процесів у сфері інноваційної політики України, представлену у таблиці 3.13 на стор. 226. Разом із тим, у тексті дисертації не наведено характеристики цієї системи, не уточнено, що саме удосконалено у запропонованій системі моніторингу, чим саме ця система відрізняється від усіх інших, у чому її переваги та практична цінність, як буде працювати запропонована система, хто повинен здійснювати цей моніторинг та які можливості вона відкриває.

У роботі також: - є помилки стилістичного або, можливо, технічного характеру наприклад, категорія «мультиплікативний ефект» у дисертації та у

деяких пунктах новизни написана як «мультиплікаційний ефект», у тексті таблиці 3.14 є словосполучення «Європейський інноваційний рада», «Програми Держбанку» тощо; - ототожнюються поняття «типологія» (наука про типи, система типів або їх класифікацій, тобто результат) – і «типологізація» (процес виділення цих типів, тобто метод) на стор. 29, 162–164, 250. Причому у контексті отриманого результату дослідження було б коректніше представлено типологію назвати систематизацією, групуванням або класифікацією, тому що, по-перше, потрібно розрізняти зміст поняття «тип» та «вид», по-друге, якщо автор наполягає саме на тому, що це типи, то потрібно обґрунтувати відмінності між виокремленими типами, які дозволяють їх відносити до того чи іншого з них; - у переліку науковців, які досліджували предмет дисертаційної роботи, є повторення одного й того ж прізвища (Калдор Н.), є багато скорочень та аббревіатур по тексту, однак переліку скорочень у дисертації не складено тощо. Разом із тим, вважаємо, що висловлені зауваження, дискусійні моменти та рекомендації не знижують теоретичної та практичної цінності отриманих наукових результатів, загальну наукову новизну, практичну значимість та не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Рецензент – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри управління та бізнес-адміністрування Державного податкового університету **Марченко Ольга Іванівна**, надала позитивну рецензію із зауваженнями дискусійного та рекомендаційного характеру:

1. У роботі стр. 67-68 детально висвітлено законодавчу базу у сфері інноваційної діяльності, проте доцільно глибше проаналізувати практичну ефективність реалізації зазначених нормативно-правових актів. Зокрема, слід уточнити, наскільки реально виконуються положення Стратегії до 2030 року та Плану заходів на 2021–2023 роки, а також оцінити результативність участі України в програмі Horizon Europe з точки зору залучення грантових коштів, формування інноваційних консорціумів і впровадження технологічних розробок у виробництво.

2. Незважаючи на практичну цінність побудованої регресійної моделі стр. 106-123 параграфу 2.1., у роботі варто детальніше пояснити, як вона враховує вплив зовнішніх чинників — воєнних, політичних чи економічних. Недостатньо розкрито, як саме зміни в інституційній політиці впливають на розвиток інновацій з часом. Доцільно також розширити набір показників, додавши індекси, що відображають розвиток людського капіталу та цифрової економіки, аби зробити висновки більш повними та точними.

3. У параграфі 2.3. на стр. 176 запропонована модель стратегічного стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва, яка має високий потенціал практичного застосування, проте доцільним видається більш детальне розкриття методики кількісної оцінки взаємозв'язків між «вхідними» та «вихідними» змінними, а також уточнення механізмів адаптації моделі до різних етапів економічного циклу — зокрема періоду відновлення, стабілізації та зростання.

4. У параграфі 3.1. правильно показано важливість євроінтеграції для українських технологічних підприємств, але не зовсім зрозуміло, як на практиці вони можуть долати труднощі з доступом до фінансування, стандартизацією продуктів та співпрацею з менторськими й інвестиційними структурами. Як українські технологічні підприємства можуть ефективно долучатися до європейських програм і платформ (Horizon Europe, EU4Digital, Digital Europe, EIT Climate-KIC) для розвитку своїх інновацій, залучення фінансування та відповідності стандартам EU Taxonomy і CSRD, враховуючи обмежені ресурси та слабку інституційну підтримку в Україні? 5. У параграфі 3.3. підкреслено важливість інтеграції принципів зеленої економіки та ESG-стандартів у розвиток технологічного підприємництва України. Проте недостатньо деталізовано яким чином українські технологічні підприємства можуть ефективно інтегрувати принципи зеленої економіки та ESG-стандартів у свої бізнес-моделі, щоб забезпечити конкурентоспроможність на міжнародних ринках, прискорити трансфер технологій і поєднати цілі післявоєнного відновлення, євроінтеграції та сталого розвитку?

Рецензент – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування Державного податкового університету **Соколова Ольга Миколаївна**. Позитивно оцінюючи отримані результати дисертаційного дослідження Солодкого В. В., підкреслюючи їх наукову та практичну цінність, водночас слід вказати на деякі зауваження та дискусійні положення, зокрема:

1. У підрозділі 2.1 «Методологічні підходи та інструментарій оцінювання умов інноваційно-інвестиційного розвитку технологічного підприємництва» (стор. 96–125), на наш погляд, потребує уточнення методика формування системи індикаторів інноваційно-інвестиційного розвитку. Зокрема, доцільним видається детальніше обґрунтувати логіку відбору показників, їхню репрезентативність та взаємозв'язок із ключовими параметрами інноваційної діяльності. Окремої уваги заслуговує питання визначення вагових коефіцієнтів при побудові інтегральних показників, адже саме від коректності їхнього вибору залежить об'єктивність та аналітична цінність отриманих результатів.

2. У підрозділі 3.1 «Пріоритети державної політики у сфері інноваційного та інвестиційного розвитку технологічного підприємництва в умовах післявоєнної відбудови» (стор. 185–207) державні пріоритети окреслено переважно у загальних рисах. На наш погляд, доцільним було б доповнити виклад сценарним аналізом інструментів державної підтримки, зокрема податкових стимулів та механізмів публічно-приватного партнерства, із урахуванням їхнього потенційного бюджетного впливу. Такий підхід дозволив би конкретизувати напрями державної політики та оцінити ефективність запропонованих заходів у контексті післявоєнної відбудови економіки України.

3. У підрозділі 3.3 «Стратегічна інтеграція принципів «зеленої економіки» в розвиток технологічного підприємництва» (стор. 227–239) інтеграція принципів «зеленої економіки» представлена переважно на

концептуальному рівні. Доцільним було б доповнити виклад системою кількісних індикаторів, що дозволили б оцінювати ефективність впровадження «зелених» підходів у діяльність технологічних кластерів. Зокрема, варто розглянути показники енергоефективності, частку «зелених» інвестицій у загальному обсязі фінансування, а також індикатори зменшення вуглецевого сліду.

4. У Висновках (стор. 244–254) доцільно було б чіткіше окреслити обмеження проведеного дослідження, зокрема питання репрезентативності використаних даних та наявності часових лагів у прояві інноваційного ефекту. Водночас варто визначити напрями подальших наукових розвідок, серед яких перспективним видається застосування панельних моделей для аналізу динаміки інноваційно-інвестиційних процесів, а також здійснення регіональних порівнянь з метою виявлення територіальних особливостей розвитку технологічного підприємництва. Така деталізація надала б дослідженню більшої методологічної завершеності та окреслила б потенціал його практичного використання.

Голова разової спеціалізованої вченої ради – доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління та бізнес-адміністрування Державного податкового університету **Лазебник Лариса Леонідівна**, без зауважень.

Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування Державного податкового університету **Калач Ганна Миколаївна**, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5/пять членів ради,

«Проти» хвмає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Солодкому Володимирі Васильовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

**Голова разової
спеціалізованої вченої ради**

